

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR.291
din 13.05.2008**

Dosar nr.: 826/2007

Petiția nr.: 19878/21.12.2007

Petent: B G A

Reclamat: Guvernul României prin Ministerul Economiei și Finanțelor

Obiect: modificări legislative care produc discriminări între categoria contabililor autorizați și experții autorizați precum și interzicerea accesului la o treaptă superioară.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

I.1.1. B G A cu domiciliul în str.

I.2. Numele, domiciliul sau sediul reclamatului

I.1.2. Guvernul României prin Ministerul Economiei și Finanțelor, cu sediul în str. Apolodor nr. 17, Sector 5, București.

II. Obiectul sesizării

2.1. Petentul sesizează Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la situația generată de prevederile Ordonanței de Guvern nr. 17/2007 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați, care, instituie, în opinia sa, discriminări între categoria contabililor autorizați și experții autorizați, interzicându-se în fapt accesul la o treaptă superioară.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Petentul arată că prin O.G. nr. 17/2007 este interzis contabililor autorizați să întocmească situații financiare, ceea ce constituie o discriminare în raport de experții autorizați. De asemenea, contabililor autorizați li se interzice accesul la o treaptă superioară profesională având în vedere organizarea examenelor de diferență doar pentru contabilii autorizați cu studii superioare fără a ține cont de contabilii autorizați cu studii medii care și-au definitivat studiile superioare.

IV. Procedura de citare

4.1. Urmare petiției înregistrate cu nr. 19878 din 21.12.2007, Colegiul Director a solicitat punctul de vedere cu privire la obiectul petiției, Ministerului Economiei și Finanțelor și Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România.

4.2. Prin adresa înregistrată cu nr. 1400 din 17.01.2008, Colegiul Director a solicitat punctul de vedere cu privire la obiectul petiției Ministerului Economiei și Finanțelor iar prin adresa cu nr. 1399 din 17.01.2008 a solicitat punctul de vedere al Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România.

4.3. Ministerul Economiei și Finanțelor a remis punctul său de vedere prin adresa înregistrată cu nr. 2858 din 19.02.2008 iar Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România a remis punctul său de vedere prin adresa cu nr. 2599 din 12.02.2008.

4.4. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4.3. Prin adresa cu nr. 2905 din 19.02.2008 a fost citat petentul. Prin adresa nr. 2904 din 19.02.2008 a fost citat Ministerul Economiei și Finanțelor, prin reprezentant, pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 25.03.2008. Consiliul a solicitat părților să își prezinte punctele de vedere precum și orice mijloace de probe referitor la obiectul petiției respectiv al susținerilor.

4.4. La termenul din data de 25.03.2008, părțile s-au prezentat și au susținut propriile apărări. Colegiul Director a acordat un termen pentru concluzii scrise. Petentul a depus note scrise prin adresa înregistrată cu nr. 4844 din 26.03.2008 iar Ministerul Economiei și Finanțelor a depus note înregistrate cu nr. 4657 din 21.03.2008.

V. Susținerile părților

Susținerile petentului

5.1.1. Petentul arată că a obținut calitatea de contabil autorizat cu studii medii în anul 2001 conform O.G. nr. 65/1994 și consideră că atât contabilii

autorizați cât și experții contabili au susținut examene la C.E.C.C.A.R. pentru obținerea acestei calități. La examenul de contabilitate pentru întocmirea situațiilor financiare tematica de examen a fost identică. Prin O.G. nr. 17/2007 contabililor autorizați le este interzis să mai întocmească și să semneze „bilanțul contabil” sau „situații financiare” astfel încât se instituie o discriminare a contabililor autorizați în raport cu experții contabili în ceea ce privește drepturile economice, deoarece cele două categorii de servicii nu pot fi dissociate, fapt ce duce la falimentarea acestei categorii sociale.

5.1.2. În acest sens, petentul susține că respectarea legii a fost făcută formal, prin trafic de influență, în interesul unor persoane ce doresc controlul profesiei contabile în vederea obținerii controlului asupra puterii judecătorești, astfel încât prin acțiunea concentrată a unor grupuri de interese cu scopul de a controla profesia contabilă s-a ajuns la inducerea în eroare a autorităților statului pe parcursul procesului legislativ, inducând eronat faptul că în Uniunea Europeană profesioniștii contabili sunt persoane cu studii superioare, în contradicție cu Directiva a opta Consiliului (Directiva 84/253/CEE) Petentul arată că nu a găsit o directiva europeană cu privire la întocmirea situațiilor financiare dar directiva care reglementează activitatea de audit este relevantă.

5.1.3. Petentul arată că prin O.G. nr. 17/2007 s-a confiscat competența contabilului autorizat fără a se ține cont de caracterul de lege specială în conformitate cu legea nr. 300/2004.

5.1.5. Petentul consideră că în fapt contabililor autorizați cu studii medii le este interzis accesul la o treaptă superioară profesională iar C.E.C.C.A.R. a refuzat accesul contabililor autorizați cu studii medii care și-au definitivat studiile superioare în domeniul economic. De asemenea, în cadrul biroului individual de contabilitate, contabililor autorizați nu li se recunoaște dreptul de a întocmi și semna situații financiare. În susținerea petiției petentul a depus la dosar înscrisuri.

Susținerile Ministerului Economiei și Finanțelor

5.2.1. Ministerul Finanțelor, prin reprezentant, arată că propunerile de modificare a O.G. nr. 65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați au fost formulate de către Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România, anexând în acest sens adresa nr. 13538/29.09.2005. De asemenea, se arată că proiectul de act normativ de modificare a parcurs toate etapele de consultare și avizare prevăzute de legislația în vigoare, a fost publicat pe site-ul Ministerului în conformitate cu legea nr. 52/2003 privind transparența decizională și nu s-au primit observații și propuneri.

5.2.2. În cadrul procesului de avizare, proiectul de act normativ a obținut avizul consultativ din cadrul Consiliului Contabilității și Raportărilor Financiare din care fac parte și reprezentanți ai profesiei contabile. Modificările au avut în vedere și corelarea cu prevederile legii contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, potrivit art. 10 alin.2 și alin.3 din legea contabilității „contabilitatea se organizează și se conduce, de regulă, în

compartimente distincte, conduse de directorul economic, contabilul-șef sau altă persoană împuternicită să îndeplinească această funcție. Aceste persoane trebuie să aibă studii superioare.

Contabilitatea poate fi organizată și condusă pe bază de contracte de prestări servicii în domeniul contabilității, încheiate cu persoane fizice sau juridice, autorizate potrivit legii, membre ale Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România”.

5.2.3. Ministerul depune la dosar răspunsurile sale remise petentului, ca urmare a solicitărilor formulate de acesta privind semnarea situațiilor financiare anuale, precum și răspunsul trimis de C.E.C.C.A.R. în aceeași problemă.

Punctul de vedere al Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România

5.3.1. C.E.C.C.A.R. precizează că, în speță, categoria profesională de contabil autorizat nu este în imposibilitate de a exercita obligații contractuale, astfel cum arată petentul, deoarece este o categorie prevăzută de lege cu competențe expres stabilite. Potrivit art. 10 din O.U.G. nr. 65/1994, republicată, contabilul autorizat poate executa pentru persoanele fizice și juridice următoarele lucrări: a. ține contabilitatea operațiunilor economico-financiare prevăzute în contract; b. pregătește lucrările în vederea elaborării situațiilor financiare.

5.3.2. Potrivit legii, contabilul autorizat este profesionist contabil cu studii medii. Situațiile financiare nu pot fi semnate decât de experți contabili, în baza contractelor de prestări servicii încheiate cu clienții, sau de conducătorii departamentelor financiar-contabile din cadrul oricăror entități, persoane cu studii superioare economice, în baza contractelor individuale de muncă (legea contabilității nr. 82/1991, republicată)

5.3.3. Se arată că în forma veche a Ordonanței nr. 65/1994 existau două categorii de contabili autorizați-cu studii medii și cu studii superioare, însă numai contabilii autorizați cu studii superioare aveau competența de a certifica bilanțul contabil. În ceea ce privește „disocierea” serviciilor prestate de experți contabili și contabili autorizați, atribuțiile celor două categorii este firesc să difere, de vreme ce nivelul studiilor cerute pentru accesarea în profesie este diferit.

5.3.4. C.E.C.C.A.R. precizează că, contabilii autorizați au dreptul să accedă la treaptă superioară, respectiv expert contabil, după susținerea examenului de admitere la stagiul, efectuarea stagiului și susținerea examenului de aptitudini la finele stagiului. Potrivit Regulamentului privind efectuarea stagiului și examenul de aptitudini în vederea accesului la calitatea de expert contabil și de contabil autorizat, contabililor autorizați care au efectuat stagiul pentru această categorie, li se echivalează un an din cei trei ani pentru categoria expert contabil.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. În fapt, Colegiul Director, reține că, în opinia petentului, O.G. nr. 17/2007 interzice contabililor autorizați să întocmească situații financiare, ceea

ce constituie o discriminare în raport de experții autorizați. În același sens, în cadrul biroului individual de contabilitate, contabililor autorizați nu li se recunoaște dreptul de a întocmi și semna situații financiare. De asemenea, contabililor autorizați li se interzice accesul la o treaptă superioară profesională având în vedere organizarea examenelor de diferență doar pentru contabilii autorizați cu studii superioare fără a ține cont de contabilii autorizați cu studii medii care și-au definitivat studiile superioare.

7.1. În drept, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci **când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „**trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-si găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

7.2. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv**. (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccheri and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 para.91)

7.3. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a

drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

7.4. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

7.5. Având în vedere aspectele de mai sus precum și petiția dată, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența art.2 alin.1 al O.G. nr.137/2000, republicată.

7.6. Colegiul Director, raportat la obiectul sesizărilor analizează în ce măsură obiectul acestora este de natură să cadă sub incidența art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, sub aspectul scopului sau efectului creat, care a dat naștere sau nu, unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excludere, deosebire, preferință, și care circumstanțiat la situația petentei (petentului)/petenților (petentelor), ipso facto, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoage sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

7.7. Având în vedere aspectele de mai sus, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării nu analizează modul de stabilire sui generis, prin lege a unor drepturi în favoarea unor categorii de persoane în mod diferit față de alte categorii ori nereglementarea de legiuitor a unor aspecte care țin de statutul unei categorii de persoane. Din acest punct de vedere, examinarea soluțiilor legislative per se, alese de către legiuitor și conformitatea acestora cu principiul egalității statuat în Constituția României, revine Curții Constituționale.

7.8. În acest sens, raportându-ne la plângerea dedusă soluționării, Colegiul Director reține deciziile Curții Constituționale prin care s-a statuat că **principiul egalității nu se opune ca o lege să stabilească reguli diferite în raport cu persoane care se află în situații diferite.** (Decizia nr.256 din 17 iunie 1997, Decizia nr.154/2001, M.Of. nr.387/2001, CDH 2001, p.914–915) De asemenea, atât în doctrina, cât și în jurisprudența constituțională s-a statuat în mod constant că **principiul egalității în fața legii nu înseamnă uniformitate, ci presupune instituirea unui tratament egal în situații care nu sunt diferite.** De aceea, nu sunt excluse, ci, dimpotrivă, sunt admise soluții legislative diferite pentru situații diferite. (Decizia nr.113/2001, M.Of. nr.317/2001, CDH 2001, p.757; Decizia nr.139/2001, M.Of. nr.330/2001, CDH 2001, p.851) **Curtea Constituțională a reținut că instituirea unor reglementări juridice diferențiate în privința drepturilor și obligațiilor unor categorii de cetățeni care se află în situații diferite nu este contrară art.16 alin (1) din Constituție.** (Decizia nr.294/2001, M.Of.nr.21/2002)

7.9. Analizând obiectul petiției, astfel cum este formulat, coroborat considerentelor de mai sus, Colegiul Director observă că în fapt, petentul sesizează Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la o situație care decurge ipso jure din prevederile Ordonanței Guvernului nr. 65/1994 astfel cum a fost modificată și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 17/2007. Însăși petentul arată în petiția sa înregistrată cu nr. 19878 din 21.12.2007 că „prin O.G. nr. 17/2007 care modifică O.G. nr. 65/2007, contabililor autorizați le este interzis să mai întocmească și să semneze bilanțul contabil sau situații financiare”, ceea ce în opinia sa este „o discriminare a contabililor autorizați în raport cu experții contabili în ceea ce privește drepturile economice, deoarece cele două categorii de servicii nu pot fi disociate, fapt ce duce la falimentarea acestei categorii sociale”. (vezi infra parag. 5.1.1.) În acest sens, petentul arată că „atât contabilii autorizați cât și experții contabili au susținut examene la C.E.C.C.A.R. pentru obținerea acestei calități. La examenul de contabilitate pentru întocmirea situațiilor financiare tematica de examen a fost identică”. (vezi în același sens infra parag. 5.1.1.)

7.10. Or, din acest punct de vedere, Colegiul Director, sub aspectul incidenței art. 2 al O.G. nr. 137/2000, republicată, este de opinie că împrejurarea nașterii tratamentului, ipotetic diferit, decurge sui generis din prevederile O.G. nr. 64/1994, astfel cum a fost modificată prin O.G. nr. 17/2007. În fapt, în exercitarea competențelor sale, Colegiul Director este chemat să se pronunțe cu privire la o circumstanță ce decurge din procesul legislativ de modificare a unor prevederi normative, care, în opinia petentului, instituie discriminări. Însă, astfel cum este formulată plângerea, aceasta nu permite reținerea niciunui element ipso facto care ar permite, sub aspectul scopului sau efectului creat, reținerea unui comportament de restricție, preferință, excludere sau deosebire aplicat sine qua non petentului, în raport cu persoane aflate în situații anologice, datorită unui criteriu determinat și care a avut drept consecință juridică afectarea unui drept prevăzut de lege în beneficiul său.

7.11. Corelativ obiectului petiției, raportat la discriminarea instituită, în opinia petentului, din prevederile O.G. nr. 17/2007, astfel cum a statuat în jurisprudența sa, Colegiul Director nu analizează modul de stabilire sui generis, prin lege a unor drepturi în favoarea unor categorii de persoane în mod diferit față de alte categorii ori nereglementarea de legiuitor a unor aspecte care țin de statutul unei categorii de persoane. Din acest punct de vedere, examinarea soluțiilor legislative per se, alese de către legiuitor și conformitatea acestora cu principiul egalității statuat în Constituția României, revine Curții Constituționale.

7.12. Dincolo de aceste considerente, Colegiul Director observă că potrivit Ordonanței nr. 65/1994, republicată, art. 2 alin.1 „*Expertul contabil este persoana care a dobândit această calitate în condițiile prezentei ordonanțe și are competența profesională de a organiza și conduce contabilitatea, de a supraveghea gestiunea societăților comerciale, de a întocmi situațiile financiare și de a efectua expertize contabile*”. Potrivit art. 2 alin.3 „*Contabilul autorizat este persoana care a dobândit această calitate în condițiile prezentei ordonanțe și are competența de a ține contabilitatea și de a pregăti lucrările în vederea întocmirii situațiilor financiare.*”

7.13. Potrivit art. 3 alin.1 „Accesul la profesia de expert contabil și de contabil autorizat se face pe bază de examen de admitere, la care să se obțină cel puțin media 7 și minimum nota 6, la fiecare disciplină, efectuarea unui stagiu de 3 ani și susținerea unui examen de aptitudini la terminarea stagiului”.

7.14. Condițiile necesare pentru participarea la examenul de admitere în profesia de expert contabil și contabil autorizat sunt prevăzute în art. 4 și art. 5 al O.G. nr. 65/1994, republicată care prevăd: „art. 4 (1) Se poate prezenta la examenul de admitere prevăzut la art. 3 pentru profesia de expert contabil persoana care îndeplinește următoarele condiții:

- a) are capacitate de exercițiu deplină;
- b) are studii economice superioare cu diplomă recunoscută de Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului;
- c) nu a suferit nicio condamnare care, potrivit legislației în vigoare, interzice dreptul de gestiune și de administrare a societăților comerciale”.

Potrivit Art.5 „Se poate prezenta la examenul de admitere prevăzut la art. 3 pentru profesia de contabil autorizat persoana care îndeplinește următoarele condiții:

- a) are capacitate de exercițiu deplină;
- b) are studii medii cu diplomă recunoscută de Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului;
- c) nu a suferit nicio condamnare, care, potrivit legislației în vigoare, interzice dreptul de gestiune și de administrare a societăților comerciale”.

7.15. De asemenea, atribuțiile expertului contabil și ale contabilului autorizat sunt expres prevăzute în art. 6 și art. 10 din O.G. nr. 65/1994, republicată. Astfel, potrivit art. 6 „Expertul contabil poate executa pentru persoanele fizice și juridice următoarele lucrări:

- a) ține sau supraveghează contabilitatea și întocmește sau verifică și semnează situațiile financiare;
- b) acordă asistență privind organizarea și ținerea contabilității;
- c) efectuează analize economico-financiare și evaluări patrimoniale;
- d) efectuează expertize contabile dispuse de organele judiciare sau solicitate de persoane fizice ori juridice în condițiile prevăzute de lege;
- e) execută alte lucrări cu caracter financiar-contabil, de organizare administrativă și informatică;
- f) îndeplinește, potrivit dispozițiilor legale, atribuțiile prevăzute în mandatul de cenzor la societățile comerciale;
- g) acordă asistența de specialitate necesară pentru înființarea și reorganizarea societăților comerciale;
- h) efectuează pentru persoane fizice și juridice servicii profesionale care presupun cunoștințe de contabilitate”.

Potrivit art. 10 „Contabilul autorizat poate executa pentru persoanele fizice și juridice următoarele lucrări:

- a) ține contabilitatea operațiunilor economico-financiare prevăzute în contract;
- b) pregătește lucrările în vederea elaborării situațiilor financiare.

7.16. În raport de aceste observații, în analiza incidenței discriminării „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoge sau comparabile, în

materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-si găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă” (vezi infra parag.7.1.) Curtea Europeană a Drepturilor Omului în reținerea raportului de analogie sau comparabilitate a unor categorii profesionale a apreciat asemănările sau diferențele ce decurg din statutul profesiilor, condițiile de intrare în profesie, natura funcțiilor îndeplinite, modul de exercitare a funcțiilor respective etc. (vezi cauza VAN DER MUSSELE v. BELGIUM, *Application no. 8919/80*, JUDGMENT, 23 November 1983, parag. 46). În același sens, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, în aprecierea raportului de analogie a unor categorii profesionale a analizat modalitatea de organizare, admitere în profesie, definitivare, mandat, corpul de drepturi și obligații, sfera diferită a activităților desfășurate, tangența cu diferitele ramuri de drept, etc. (vezi CNCD, spre exemplu Hotărârea nr. 334 din 08.10.2007, Hotărârea nr. 333 din 08.10. 2007, Hotărârea nr. 249 din 27.08.2007 și altele)

7.17. Or, din acest punct de vedere, corelativ condițiilor de acces în profesie, competențelor stabilite de reglementările în materie și atribuțiile specifice ale celor două categorii, Colegiul Director este de opinie, că în cauză nu se poate reține plasarea expertului contabil în raport de analogie sau comparabilitate cu contabilul autorizat. Raportul de analogie nu poate fi determinat corespunzător simetriei examenelor susținute pentru intrarea în profesie ori a tematicii identice de examen, deoarece comparabilitatea or analogia sub aspectul celor două categorii este circumscrisă prevederilor legale subsecvente care vizează condiții distincte. Este adevărat că accesul în cadrul ambelor categorii profesionale se face pe bază de examen de admitere dar a izola un aspect particular, i.e. susținerea examenului de intrare în profesie și tematica similară de examen și a face abstracție de restul particularităților de fond ale categoriilor în speță (condiții de acces diferite, nivel de studii diferite, competențe diferite, atribuții diferite) ar însemna reținerea artificială a unor elemente care nu pot determina obiectiv raportul de analogie sau comparabilitate.

7.18. Astfel, particularitățile distincte ale celor două categorii, competențele și atribuțiile diferite determină regimuri juridice diferite, sub aspectul exercitării activităților prevăzute de lege de experți contabili și contabili autorizați, fie în mod individual fie în societăți comerciale.

7.19. Această împrejurare reprezintă expresia principiului egalității, astfel încât instituirea unor reglementări juridice diferențiate în privința drepturilor și obligațiilor unor categorii de cetățeni care se află în situații diferite nu este contrară egalității. Curtea Constituțională prin deciziile sale recente s-a pronunțat statuând în mod constant în jurisprudența sa că „situațiile deosebite în care se află diferite categorii de persoane justifică instituirea prin lege de tratamente juridice diferențiate, fără ca acestea să constituie privilegii pentru unii și discriminări pentru alții” (vezi în acest sens Curtea Constituțională, spre exemplu, Decizia nr. 438 din 10 mai 2007, Decizia nr.119 din 15 februarie 2007, Decizia nr. 332 din 18 aprilie 2006).

7.20. De altfel, Colegiul Director observă că judecătorul constituțional s-a pronunțat cu privire la același aspect, obiectul excepției de neconstituționalitate

al dispozițiilor art. 9 lit. b din Ordonanța Guvernului nr. 65/1994, fiind ridicat de însăși petentul care a sesizat și Consiliul National pentru Combaterea Discriminării. Astfel, prin decizia nr. 1228 din 20 decembrie 2007 publicată în Monitorul Oficial nr. 86 din 4 februarie 2008, Curtea Constituțională a reținut că „în motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul excepției susține, în esență, că prin modificarea prevederilor art. 9 lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 65/1994, în sensul că atribuția anterior prevăzută, aceea potrivit căreia contabilul autorizat întocmește bilanțul contabil, a fost înlocuită cu "pregătirea lucrărilor în vederea elaborării situațiilor financiare" - se produce "o discriminare" a contabililor autorizați față de categoria experților autorizați, în condițiile în care ambele categorii erau la un moment dat egale în drepturi, având, în urma susținerii aceluiași examen, capacitatea de a efectua aceleași lucruri. Astfel, sub pretextul "punerii de acord" cu terminologia specifică domeniului contabilității, consacrată prin Legea nr. 82/1991, Ordonanța Guvernului nr. 65/1994 restrânge, în mod abuziv, drepturile anterior câștigate ale contabililor autorizați, îngrădind dreptul acestora de a-și exercita profesia în concordanță cu criteriile avute în vedere la momentul dobândirii acestei calități profesionale”.

7.21. Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate invocată, reținând că „astfel cum rezultă din prevederile actului normativ atacat - Ordonanța Guvernului nr. 65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați -, contabilii autorizați și experții contabili constituie două categorii profesionale distincte, caracterizate prin condiții de accesibilitate în profesie diferite și atribuții specifice. Profesia de expert contabil și de contabil autorizat se exercită în condițiile prevăzute de ordonanță, iar dispozițiile art. 9 lit. b) din aceasta stabilesc una dintre atribuțiile contabilului autorizat, și anume cea de pregătire a lucrărilor în vederea elaborării situațiilor financiare. Așa fiind, Curtea Constituțională nu poate reține instituirea unei discriminări pozitive în favoarea categoriei experților contabili, din moment ce, din rațiuni obiective, aceasta este o categorie distinctă de cea a contabililor autorizați. Pe de altă parte, nu se poate susține nici îngrădirea dreptului la muncă, prevăzut de art. 41 din Constituție, întrucât textul de lege criticat nu împiedică alegerea liberă a profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă. În plus, prin îndeplinirea condițiilor legale, contabilul autorizat poate obține calitatea de expert contabil. Mai mult, Curtea reține că în cauză nu poate fi vorba despre o restrângere a exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, contrară art. 53 din Legea fundamentală, astfel cum susține autorul excepției, deoarece prin textul legal criticat nu este limitat niciun drept de natură constituțională”.

7.22. Colegiul Director reține că în opinia petentului contabililor autorizați li se interzice accesul la o treaptă superioară profesională având în vedere organizarea examenelor de diferență doar pentru contabilii autorizați cu studii superioare fără a ține cont de contabilii autorizați cu studii medii care și-au definitivat studiile superioare. (vezi infra parag. 5.1.5.)

7.23. Colegiul Director ia act că potrivit O.G. nr. 65/1994 republicată, art. 3 alin.1 „Accesul la profesia de expert contabil și de contabil autorizat se face pe bază de examen de admitere, la care să se obțină cel puțin media 7 și minimum

nota 6, la fiecare disciplină, efectuarea unui stagiu de 3 ani și susținerea unui examen de aptitudini la terminarea stagiului”.

7.24. Astfel cum rezultă din precizările Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România, contabilii autorizați au dreptul să accedă la treaptă superioară, respectiv expert contabil, după susținerea examenului de admitere la stagiul, efectuarea stagiului și susținerea examenului de aptitudini la finele stagiului. Potrivit Regulamentului privind efectuarea stagiului și examenul de aptitudini în vederea accesului la calitatea de expert contabil și de contabil autorizat, contabililor autorizați care au efectuat stagiul pentru această categorie, li se echivalează un an din cei trei ani pentru categoria expert contabil. (vezi infra parag. 5.3.4.)

7.25. Or, din acest punct de vedere, Colegiul Director reține că accederea în treaptă superioară este reglementată, fiind corespunzătoare prevederilor legale în materie (vezi infra parag. 7.23.) Aceasta presupune susținerea și promovarea examenului de admitere la stagiul, efectuarea stagiului și susținerea examenului de aptitudini. În același sens, se reține că în vederea accesului la categoria profesională de expert contabil, contabililor autorizați care au efectuat stagiul pentru această categorie, li se echivalează un an din cei trei ani pentru categoria expert contabil.

7.26. Din acest punct de vedere, din înscrisurile aflate la dosar, Colegiul Director nu poate reține existența, în fapt, a unui refuz de a accede la contabilii autorizați cu studii medii la categoria de expert contabil. Petentul arată că C.E.C.C.A.R. a refuzat accesul contabililor autorizați cu studii medii, care și-au definitivat studiile superioare însă din probele depuse la dosar de către petent nu rezultă nici un mijloc probatoriu în sensul susținerilor, respectiv a unor candidați cu studii medii cărora C.E.C.C.A.R. să le fi refuzat accesul în profesie, în speță la examenele de diferență, datorită situației acestora, i.e. studii medii respectiv studii superioare devinivate ulterior.

7.27. Or, acest aspect al petiției poate pune în discuție situații de fapt și justificări ale unor eventuale drepturi subiective ale petentului sau altor părți, controlul acestor situații realizându-se prin intermediul justiției, atributul suveran al instanței de judecată în opera de înfăptuire a justiției.

7.28. În acest sens, Colegiul Director este de opinie că, în cauză, nu pot fi reținute aspecte probatorii în sensul incidenței art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. nu pot fi reținute aspecte care intră sub incidența Ordonanței de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată, Colegiul Director luând act de decizia Curții Constituționale nr. 1228 din 20 decembrie 2007 care s-a pronunțat asupra dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr. 65/1994 cu modificările și completările ulterioare, republicată, prin Ordonanța Guvernului nr. 17/2007.

2. nu pot fi reținute aspecte probatorii în sensul incidenței art. 2 din Ordonanței de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată, privind interzicerea accesului la o treaptă superioară a contabililor autorizați cu studii medii.

2. clasarea dosarului;

3. se va răspunde petentului în sensul celor hotărâte;

4. o copie a hotărârii se va transmite părților B G A cu domiciliul în str.

Ministerul Economiei și Finanțelor, cu sediul în str. Apolodor nr. 17, Sector 5, București.

5. o copie a hotărârii se va transmite spre informare Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Președinte

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

IONIȚĂ GHEORGHE – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

TRUINEA PAULA ROXANA – Membru

Data redactării 26.05.2008

Red. D.G. Tehnored. A.P.; 4 ex.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

